

7de zondag door jaar C

Lc. 6, 27-38

De eerste lezing van vandaag vertelt ons het verhaal van twee aartsvijanden die elkaar opzoeken om definitief af te rekenen. De ene heet Saul, de andere David. Koning Saul ging met een elitekorps van 3000 soldaten op weg om David te zoeken en hem definitief uit te schakelen. Tegenwoordig zouden we dat “een afrekening in het milieu” noemen.

Zo leek het ook te gaan gebeuren met Saul. Als hij 's nachts ligt te slapen en verrast wordt door David en zijn dienaar Abisai, zegt die laatste: “Laat mij hem met zijn eigen lans aan de grond priemen. Één stoot en hij is er geweest”. Met andere woorden: een buitenkansje. Maar dan gebeurt er iets wat we tegenwoordig gewoonlijk niet meer meemaken: David laat zijn kans liggen om Saul voorgoed uit de weg te ruimen en eindelijk koning te worden. Iemand die het vervolg van het verhaal kent weet dat dit eigenlijk het begin was van de verzoening en de vriendschap tussen die twee. Op zich heeft het verhaal dus een “happy end”, maar de weg daar naartoe is vooral interessant.

Eén van de moeilijkste dingen in ons leven is barmhartig te zijn. En dan bedoel ik niet het spijt betonen met een vluchtig “sorry” en het zogenaamd vergeven met een oppervlakkig “O.K.”, maar het vergeven van mensen die u echt heel diep gekwetst hebben. Als mensen het hebben over “vergeten en vergeven” is het vergeten in die zin waarschijnlijk veel gemakkelijker dan vergeven, want om te vergeten is geen barmhartigheid nodig, om te vergeven wel. En toch is dat laatste belangrijker dan het eerste.

Op zich is dat al heel moeilijk. Het is gemakkelijker om soms uw ogen maar te sluiten of uw kop in het zand te steken, dan elkaar in de ogen te kijken en dingen uit te praten. En alsof dat nog niet genoeg is, doet Jezus er in het Evangelie nog een schepje bovenop door te zeggen: “Bemint uw vijanden en doet wel aan die u haten”.

Misschien moeten we eens kijken hoe Jezus dat zelf heeft gedaan. Want wat zou het Evangelie en het lijdensverhaal er anders hebben uitgezien als Hij zijn vijanden niét had bemind; als Hij hen die Hem haatten niét had welgedaan; als Hij hen die Hem vervloekten niét had gezegend; als Hij niét had gebeden voor zijn beulen. Dan zou er geen Kerk of geloofsgemeenschap ontstaan zijn, maar een terreurgroep.

Op onrecht, op roddel, spot, verraad en meer van dat soort dingen wat u misschien ooit wordt aangedaan kunt ge heel verschillend reageren. Er is de weg van de vergelding, van het “oog om oog, tand om tand”. Ge wacht uw beurt af om terug te slaan: de ander blijft zitten met zijn boosheid en ge wordt zelf een gevangene van uw haat. Of er is de weg waarbij ge denkt: “We slaan de bladzijde maar om, we praten er maar niet meer over en proberen verder te leven”. Maar ook dat lost niets op, noch bij uzelf, noch bij de ander. De wrok

blijft dan als het ware als een smeulend vuur onder de as verder branden, en kan elk moment weer oplaaien.

Een laatste weg, en dat is die vandaag in het Evangelie wordt gewezen, zouden we die van de verzoening, van de vergeving kunnen noemen. Op geen enkel moment zijn we waarschijnlijk méér het beeld van God, dan op het moment dat we vergeven, ook als die ander er niet om vraagt, het voor uw gevoel niet verdient of die uitgestoken hand misschien zelfs weigert. Dat laatste maakt het trouwens nog extra moeilijk: iemand die geen vergeving wil geven of krijgen. Want dan hebt ge het gevoel dat ge opnieuw bedrogen wordt in uw eerlijke bedoelingen en dat uw haat gerechtvaardigd is: gij hebt tenslotte uw goede wil laten zien, uw geweten is gesust.

Ik weet: het is veel gemakkelijker om hierover te preken, dan het ook werkelijk te doen. Er zijn veel mensen die in hun leven zó gekwetst zijn door anderen dat ze op dat vlak heel eerlijk zeggen: “Dat kan ik niet”. Maar onthoudt dan twee dingen daarbij. Op de eerste plaats de woorden van een oud-leraar die bij de opmerking “ik kan dat niet” antwoordde: “Fout. Het moet zijn: ik wíl dat kunnen”. Vergeving schenken of krijgen begint met uzelf en het belang dat ge daaraan hecht. En op de tweede plaats, en misschien is dat wel het moeilijkste voor een mens: leer uzelf ook te vergeven. Iemand die zich bewust is van eigen fouten en onvolmaaktheden, geduld heeft leren hebben met zichzelf en zichzelf kan vergeven, die kijkt met andere ogen naar zijn naaste.

Wat dit Evangelie van ons vraagt is veel en moeilijk. Maar toch mag God dat omdat Hij het zelf op de eerste plaats aan ons schenkt en voorleeft. Het is met diezelfde mantel van Zijn liefde dat Hij óns wil bekleden. Alleen blijft de vraag: wil ik die ook echt dragen? Amen.

Johan Goris, pastoor